

(ร่าง)

พระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง
พ.ศ. ...

.....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ...”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง” หมายความว่า ความผิดที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๒๒๔ มาตรา ๒๗๖ มาตรา ๒๗๗ มาตรา ๒๗๘ เฉพาะที่ได้กระทำกับเด็กอายุไม่เกิน ๑๘ ปี มาตรา ๒๗๘ วรรค ๒ มาตรา ๒๗๙ มาตรา ๒๘๓ ทวิ มาตรา ๒๘๔ มาตรา ๒๘๘ มาตรา ๒๘๙ มาตรา ๒๙๐ มาตรา ๒๙๗ มาตรา ๒๙๘ มาตรา ๓๑๓ และความผิดอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง

“ผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง” หมายความว่า ผู้ซึ่งกระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงที่มีอายุตั้งแต่ ๑๘ ปี ขึ้นไป

“การคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษ” หมายความว่า การสืบเสาะและพินิจ และการคุมความประพฤติผู้ถูกคุมความประพฤติให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ตามคำสั่งหรือหนังสือแจ้งของศาลหรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจ รวมทั้งการใช้มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเฉพาะราย เพื่อคุ้มครองความปลอดภัยของสังคม และส่งเสริมการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดภายหลังได้รับอิสรภาพจากเรือนจำหรือสถานที่คุมขัง

“มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเฉพาะราย” หมายความว่า มาตรการต่างๆ ที่ใช้กับผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงในระหว่างถูกจำคุกตามคำพิพากษาหรือระหว่างถูกคุมขัง เพื่อการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด ทั้งนี้ให้หมายความรวมถึง มาตรการทางการแพทย์เพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ

“มาตรการทางการแพทย์เพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ” หมายความว่า การปฏิบัติการทางการแพทย์โดยผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมที่ใช้บำบัดรักษาผู้กระทำความผิดเพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ ทั้งนี้รวมถึงการให้ยาหรือสารเคมีด้วย

“การคุมขังภายหลังพ้นโทษ” หมายความว่า คำสั่งศาลที่สั่งให้คุมขังผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง เพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ

“คำสั่งคุมขังฉุกเฉิน” หมายความว่า คำสั่งศาลที่สั่งให้คุมขังผู้ถูกคุมความประพฤติในพฤติการณ์เร่งด่วน เพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ

“การสืบเสาะและพินิจ” หมายความว่า การแสวงหาข้อเท็จจริงและรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ถูกสืบเสาะ และพินิจเพื่อประมวลข้อเท็จจริง จัดทำรายงานและความเห็นเสนอประกอบการพิจารณาของศาล หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจ

“การคุมความประพฤติ” หมายความว่า การควบคุมและสอดส่องผู้ถูกคุมความประพฤติให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้

“ผู้ถูกคุมความประพฤติ” หมายความว่า ผู้ต้องหา จำเลย นักโทษเด็ดขาด บุคคลผู้พ้นโทษ หรือบุคคลอื่นที่ศาล หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจ กำหนดให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดภายใต้การคุมความประพฤติภายหลังพ้นโทษของพนักงานคุมประพฤติ

“ศาล” หมายความว่า ศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญา

“อัยการ” หมายความว่า พนักงานอัยการที่มีอำนาจดำเนินคดีอาญา

“พนักงานคุมประพฤติ” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้มีอำนาจหน้าที่ในการคุมประพฤติตามกฎหมายว่าด้วยการคุมประพฤติ

“อาสาสมัครคุมประพฤติ” หมายความว่า ผู้ซึ่งอธิบดีแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ช่วยเหลือพนักงานคุมประพฤติตามกฎหมายว่าด้วยการคุมประพฤติ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมคุมประพฤติ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ประธานศาลฎีกา และอัยการสูงสุด รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

คณะกรรมการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงยุติธรรมเป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เจ้ากรมพระธรรมนูญ อธิบดีกรมการจัดหางาน อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมการแพทย์ อธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน อธิบดีกรมราชทัณฑ์ อธิบดีกรมสุขภาพจิต ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม อัยการสูงสุด นายกสภทนายความ และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้เชี่ยวชาญหรือผู้มีประสบการณ์ในการทำงานด้านกฎหมาย ด้านอาชีวศึกษา ทัศนวิทยา หรือการบริหารงานยุติธรรม ด้านสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา ด้านสังคมสงเคราะห์ ด้านจิตวิทยา ด้านจิตเวชศาสตร์ หรือด้านอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ จำนวนไม่เกินห้าคน เป็นกรรมการ

ให้อธิบดีกรมคุมประพฤติเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีแต่งตั้งข้าราชการของกรมคุมประพฤติจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๖ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์
- (๓) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง สมาชิกพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง
- (๔) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ เว้นแต่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ในมหาวิทยาลัยของรัฐ
- (๕) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๖) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ
- (๗) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ไม่ว่าจะได้รับโทษจำคุกจริงหรือไม่ เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๘) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจเพราะกระทำผิดวินัย

มาตรา ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๖
- (๔) รัฐมนตรีให้ออกจากตำแหน่ง เพราะบกพร่องหรือไม่สุจริตต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

มาตรา ๙ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดนโยบายและทิศทางในการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดออกจากรั้วที่ใช้ความรุนแรง รวมทั้งพิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำตามที่คณะรัฐมนตรีขอให้พิจารณา
- (๒) ให้คำแนะนำหรือคำปรึกษาแก่รัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งให้คำแนะนำแก่อธิบดีในการออกระเบียบตามพระราชบัญญัตินี้
- (๓) ให้คำปรึกษา ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะแก่กรมคุมประพฤติ รวมทั้งส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และองค์กรต่าง ๆ เกี่ยวกับการบริหารและการดำเนินงานป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ
- (๔) กำหนดมาตรฐานการดำเนินงานต่าง ๆ ของพนักงานคุมประพฤติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งให้ความเห็นชอบหลักสูตรการฝึกอบรมพนักงานผู้ปฏิบัติตามกฎหมายฉบับนี้
- (๕) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ หรือตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๐ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับกับการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและการประชุมของคณะกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา ๑๑ คณะกรรมการอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้ และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๐ ในส่วนที่เกี่ยวกับการประชุม มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะอนุกรรมการและคณะทำงานด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๑๒ ให้กรรมการได้รับเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

หมวด ๒

มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเฉพาะราย

มาตรา ๑๓ ในคดีที่จำเลยถูกฟ้องในข้อหาความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง ก่อนมีคำพิพากษาให้ศาลสั่งให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการสืบเสาะและพินิจเกี่ยวกับอายุ ประวัติ ความประพฤติ สติปัญญา การศึกษาอบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพ สิ่งแวดล้อม สภาพความผิด การรู้สึก ความผิดและพยายามบรรเทาผลร้ายที่เกิดขึ้น เหตุอันอันควรปรานี และเรื่องอื่นใดที่เกี่ยวกับจำเลย แล้วทำรายงานและความเห็นให้ศาลเพื่อประกอบการพิจารณาพิพากษา เพื่อประกอบดุลพินิจในการกำหนดโทษ และเพื่อการกำหนดมาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเฉพาะราย โดยไม่ต้องมีคำขอจากพนักงานอัยการ

มาตรา ๑๔ ศาลอาจรับฟังรายงานและความเห็นของพนักงานคุมประพฤติตามมาตรา ๑๓ โดยไม่ต้องมีพยานหลักฐานประกอบ แต่ถ้าศาลจะใช้รายงานและความเห็นเช่นนั้นเป็นผลร้ายแก่จำเลย ให้ศาลแจ้งข้อความที่เป็นผลร้ายนั้นให้จำเลยทราบ เมื่อจำเลยคัดค้าน พนักงานคุมประพฤตินีสิทธินำพยานหลักฐานเข้าสืบประกอบรายงานและความเห็นก่อน และจำเลยมีสิทธิที่จะนำพยานหลักฐานมาสืบหักล้างได้

เมื่อศาลได้รับรายงานและความเห็นตามวรรคหนึ่งแล้ว ถ้าเห็นสมควรศาลมีอำนาจเรียกพนักงานคุมประพฤติหรือจำเลยมาสอบถาม หรือสั่งให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการสืบเสาะและพินิจเพิ่มเติมได้

มาตรา ๑๕ เมื่อศาลพิพากษาลงโทษจำเลยซึ่งเป็นผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง ศาลมีอำนาจออกคำสั่งให้ใช้มาตรการฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเฉพาะรายก็ได้ โดยคำนึงถึงปัจจัยดังต่อไปนี้

- ๑) พฤติการณ์แห่งคดี
- ๒) สาเหตุแห่งการกระทำความผิด
- ๓) ประวัติการกระทำความผิด
- ๔) ลักษณะส่วนตัวของผู้กระทำความผิด
- ๕) โอกาสในการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด

การออกคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลใช้รายงานของพนักงานคุมประพฤติตามมาตรา ๑๓ เป็นหลัก โดยศาลอาจไต่สวนหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติม หรือสั่งให้พนักงานคุมประพฤติหรือเจ้าพนักงานอื่นไปหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติมประกอบการออกคำสั่งก็ได้

หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการพิจารณาและออกคำสั่งตามมาตรานี้ให้กำหนดโดยข้อบังคับ
ประธานศาลฎีกา

มาตรา ๑๖ คำสั่งให้ใช้มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเฉพาะราย ประกอบด้วย

๑) มาตรการทางการแพทย์เพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ

๒) มาตรการอื่นใดที่รัฐมนตรีประกาศในกฎกระทรวง

ให้ศาลระบุคำสั่งพร้อมทั้งเหตุผลในการออกคำสั่งให้ใช้มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเฉพาะรายไว้ในคำพิพากษา และให้ระบุคำสั่งไว้ในหมายจำคุกด้วย

มาตรา ๑๗ เมื่อศาลสั่งให้ใช้มาตรการทางการแพทย์เพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำให้ดำเนินการโดยผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมผู้เชี่ยวชาญอย่างน้อยสองคน โดยผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมที่เป็นผู้ให้ความเห็นกับผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมที่เป็นผู้ดำเนินการบำบัดจะต้องไม่ใช่บุคคลเดียวกัน

หากผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมเห็นว่าจำเป็นต้องมีการใช้ยาหรือสารเคมีให้กระทำได้เฉพาะเมื่อผู้กระทำความผิดยินยอม

ให้นำผลของการใช้มาตรการทางการแพทย์เพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำเป็นปัจจัยในการพิจารณาลดโทษ พักการลงโทษหรือให้ประโยชน์ได้อันเป็นผลให้ผู้กระทำความผิดได้รับการปล่อยตัวก่อนกำหนดในคำพิพากษาด้วย

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้มาตรการทางการแพทย์เพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ ให้กำหนดโดยกฎกระทรวง

มาตรา ๑๘ ให้กรมราชทัณฑ์ดำเนินการตามคำสั่งให้ใช้มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเฉพาะราย และจัดทำรายงานผลของการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเฉพาะรายเพื่อส่งให้กรมคุมประพฤติก่อนปล่อยตัวด้วย

หมวด ๓

การคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษ

มาตรา ๑๙ ก่อนที่กรมราชทัณฑ์จะปล่อยตัวนักโทษเด็ดขาดที่เป็นผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง ให้กรมราชทัณฑ์ส่งรายชื่อนักโทษเด็ดขาดที่เป็นผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงให้กรมคุมประพฤติพิจารณาดำเนินมาตรการคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษ ในกรณีดังต่อไปนี้

๑) ผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงได้รับการปล่อยตัวเพราะเหตุต้องโทษจำคุกครบกำหนดตามคำพิพากษา

๒) ผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงได้รับการปล่อยตัวเพราะเหตุอภัยโทษ

๓) ผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงได้รับการปล่อยตัวเพราะเหตุพักการลงโทษตามกฎหมายว่าด้วยราชทัณฑ์

ให้กรมราชทัณฑ์ดำเนินการส่งรายชื่อนักโทษเด็ดขาดตามวรรคหนึ่ง ไม่ว่านักโทษเด็ดขาดซึ่งเป็นผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงผู้นั้นจะเป็นผู้ต้องคำสั่งให้ใช้มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเฉพาะรายตามหมวด ๒ หรือไม่ก็ตาม

ในกรณีนักโทษเด็ดขาดรายใดเป็นผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงที่มีคำสั่งให้ใช้มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเฉพาะรายตามหมวด ๒ ให้กรมราชทัณฑ์ส่งรายงานผลของการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเฉพาะรายตามมาตรา ๑๘ พร้อมกับรายชื่อด้วย

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการส่งรายชื่อนักโทษเด็ดขาดและรายงานผลการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเฉพาะรายตามมาตรา ๑๘ ให้กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๐ เมื่อได้รับแจ้งรายชื่อนักโทษเด็ดขาดที่เป็นผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงแล้ว ให้กรมคุมประพฤติดำเนินการสืบเสาะและพินิจและจัดทำสำนวนการคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษสำหรับนักโทษเด็ดขาดแต่ละราย พร้อมทั้งเสนอความเห็นว่าจะคุมประพฤตินักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษหรือไม่ แล้วเสนอพนักงานอัยการ โดยสำนวนดังกล่าวประกอบด้วยข้อเท็จจริง ดังต่อไปนี้

๑) ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับโอกาสของนักโทษที่จะกระทำความผิดซ้ำ

๒) รายงานการสืบเสาะและพินิจตามมาตรา ๑๓

๓) รายงานผลการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเฉพาะรายตามมาตรา ๑๘

มาตรา ๒๑ เมื่อพนักงานอัยการได้รับสำนวนการคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษแล้ว ให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอให้ศาลสั่งให้มีการคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษ โดยให้ยื่นต่อศาลที่มีเขตอำนาจในท้องที่เรือนจำหรือสถานที่คุมขังของนักโทษเด็ดขาดที่เป็นผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง ให้ศาลส่งสำเนาคำร้องให้นักโทษเด็ดขาดและผู้เสียหายเพื่อทราบวันไต่สวนและสิทธิในการให้ข้อมูลด้วย

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการยื่นคำร้องของพนักงานอัยการให้กำหนดโดยระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุด

มาตรา ๒๒ ให้ศาลไต่สวนคำร้อง หากศาลเห็นว่ามีความเป็นไปได้อย่างสูงที่ผู้ถูกร้องจะไปกระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงภายหลังพ้นโทษ ให้ศาลมีคำสั่งอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

๑) คำสั่งคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษเป็นระยะเวลาไม่เกิน ๑๕ ปี นับแต่พ้นโทษ

๒) คำสั่งคุมขังตามหมวด ๔ ของพระราชบัญญัตินี้เป็นเวลาไม่เกิน ๓ ปี นับแต่พ้นโทษ

ในระหว่างไต่สวน ให้ศาลเรียกผู้ถูกร้องมาให้ข้อมูลประกอบการไต่สวน

ผู้เสียหายมีสิทธิที่จะให้ข้อมูลหรือไม่ให้ข้อมูลก็ได้ หากประสงค์จะให้ข้อมูล ผู้เสียหายอาจให้ข้อมูลด้วยวาจาหรือลายลักษณ์อักษรก็ได้ และมีสิทธิที่จะไม่ต้องมาปรากฏตัวที่ศาล ข้อมูลจากผู้เสียหายให้ถือเป็นความลับห้ามเปิดเผยกับผู้ถูกร้องหรือบุคคลอื่นใด เว้นแต่เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมและผู้เสียหายยินยอมให้เปิดเผย ให้ศาลแจ้งสิทธิดังกล่าวกับผู้เสียหายด้วย

ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๓ มาใช้บังคับกับผู้ถูกร้องโดยอนุโลม

ผู้พิพากษาที่ไต่สวนคำร้องตามวรรคหนึ่งต้องไม่เคยเป็นองค์คณะพิจารณาหรือพิพากษา ผู้ถูกร้องในคดีที่เป็นเหตุแห่งการยื่นคำร้อง

มาตรา ๒๓ ศาลมีอำนาจออกคำสั่งคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษดังต่อไปนี้

- ๑) ห้ามกระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง
- ๒) ให้พักอาศัยในสถานที่ที่ศาลกำหนดและห้ามก่อให้เกิดอันตรายต่อละแวกชุมชนที่พักอาศัย
- ๓) ให้พักอาศัยในสถานบำบัดที่ศาลกำหนด
- ๔) ให้ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานหรือผู้ดูแลสถานที่พักอาศัยหรือสถานบำบัด
- ๕) ห้ามทำกิจกรรมที่เสี่ยงต่อการกระทำความผิด
- ๖) มาพบหรือรับการเยี่ยมจากเจ้าพนักงานคุมประพฤติหรืออาสาสมัครคุมประพฤติหรือเจ้าหน้าที่อื่นตามระยะเวลาที่กำหนด
- ๗) ให้ใช้มาตรการทางการแพทย์เพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ หรือ มาพบหรือรับการตรวจรักษาจากแพทย์ หรือบุคคลอื่นใดตามที่ศาลหรือพนักงานคุมประพฤติกำหนด
- ๘) เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูแก้ไขหรือเข้าร่วมกิจกรรมตามที่ศาลหรือพนักงานคุมประพฤติกำหนด
- ๙) แจ้งให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการเปลี่ยนสถานที่ทำงานหรือการเปลี่ยนงาน
- ๑๐) ห้ามออกนอกประเทศเว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากศาล
- ๑๑) ให้ใส่อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรืออุปกรณ์อื่นใดในการติดตามตัว รวมทั้งการห้ามทำลายหรือขัดขวางการทำงานของอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรืออุปกรณ์ดังกล่าว

ในการออกคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลคำนึงถึงการลดโอกาสในการกระทำความผิดซ้ำ การแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด การคุ้มครองผู้เสียหายและสังคม ประกอบกับการคำนึงถึงความสะดวกของการออกคำสั่งที่ต้องกระทบสิทธิเสรีภาพของผู้ต้องถูกบังคับตามคำสั่งด้วย

มาตรา ๒๔ คำสั่งคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษตามมาตรา ๒๓ ให้เริ่มมีผลเมื่อนักโทษเด็ดขาดพ้นจากการคุมขังในเรือนจำหรือสถานที่คุมขัง

ให้กรมคุมประพฤติจัดให้พนักงานคุมประพฤติหรืออาสาสมัครคุมประพฤติดำเนินการคุมความประพฤติตามคำสั่งที่ออกตามมาตรา ๒๓

มาตรา ๒๕ ให้นำความในหมวด ๒ ตั้งแต่มาตรา ๑๔ ถึงมาตรา ๒๒ และในหมวด ๓ ตั้งแต่มาตรา ๒๓ ถึงมาตรา ๒๘ ตามกฎหมายว่าด้วยคุมประพฤติมาใช้ในการปฏิบัติงานของพนักงานคุมประพฤติและอาสาสมัครคุมประพฤติ และการคุมประพฤติในหมวดนี้โดยอนุโลม

มาตรา ๒๖ ในกรณีที่พ้นระยะเวลาคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษที่ศาลกำหนดในมาตรา ๒๒(๑) ผู้ถูกคุมความประพฤติไม่ได้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงหรือฝ่าฝืนเงื่อนไขคุมความประพฤติ ให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการขอให้ศาลคุมขังภายหลังพ้นโทษตามหมวด ๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้กรณีเร่งด่วนให้ดำเนินการขอให้ศาลสั่งคุมขังฉุกเฉินตามหมวด ๕ ไว้ก่อนก็ได้

มาตรา ๒๗ ในกรณีที่ผู้ถูกคุมความประพฤติไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดโดยคำสั่งศาล ให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการตรวจสอบถึงเหตุการณ์ดังกล่าวและแก้ไขฟื้นฟูเท่าที่จะสามารถทำได้

หากพนักงานคุมประพฤติเห็นว่าการไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ศาลกำหนดตามวรรคแรกเป็นกรณีที่สร้างความเสี่ยงอย่างยิ่งที่ผู้ถูกคุมความประพฤติจะกระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงซ้ำ ให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการขอให้ศาลคุมขังภายหลังพ้นโทษตามหมวด ๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้กรณีเร่งด่วนให้ดำเนินการขอให้ศาลสั่งคุมขังฉุกเฉินตามหมวด ๕ ไว้ก่อนก็ได้

ในกรณีอื่นที่จำเป็นต้องแก้ไขเงื่อนไขคุมความประพฤติ ให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการขอแก้ไขเงื่อนไขคุมความประพฤติ

มาตรา ๒๘ ในกรณีจำเป็น เมื่อศาลเห็นเอง หรือเมื่อพนักงานคุมประพฤติหรือพนักงานอัยการ มีคำขอ ให้ศาลมีอำนาจแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกเงื่อนไขคุมประพฤติ เมื่อมีคำสั่งอย่างใดแล้ว ให้ศาลแจ้งให้ผู้ถูกคุมความประพฤติและผู้เกี่ยวข้องทราบ

มาตรา ๒๙ เมื่อศาลออกคำสั่งคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษแล้ว ในทุกรอบ ๓ ปี ให้พนักงานคุมประพฤติจัดทำรายงานการคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษสำหรับผู้ต้องคุมประพฤติแต่ละรายเสนอศาล หากศาลเห็นสมควร ศาลอาจแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกคำสั่งคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษได้ บทบัญญัติในวรรคหนึ่งไม่ให้ใช้บังคับในกรณีที่ศาลออกคำสั่งคุมประพฤติเป็นเวลาไม่เกิน ๓ ปี

หมวด ๔ การคุมขังภายหลังพ้นโทษ

มาตรา ๓๐ ศาลอาจมีอำนาจสั่งคุมขังผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงได้ไม่เกิน ๓ ปี นับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นโทษ เพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ

การคุมขังภายหลังพ้นโทษในหมวดนี้ไม่ใช่มาตรการลงโทษ การกำหนดระยะเวลาคุมขังภายหลังพ้นโทษตามวรรคแรก ให้ศาลกำหนดระยะเวลาเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อป้องกันมิให้ผู้ถูกคุมความประพฤติภายหลังพ้นโทษไปกระทำความผิดซ้ำ

มาตรา ๓๑ ในระหว่างดำเนินการร้องขอให้มีการคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษหรือระหว่างดำเนินการคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษ หากพนักงานคุมประพฤติเห็นว่ามีความจำเป็นที่จะต้องคุมขังผู้ถูกคุมประพฤติเพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ ให้พนักงานคุมประพฤติเสนอสำนวนต่อพนักงานอัยการ

มาตรา ๓๒ ให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอให้ศาลสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษกับผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง ในกรณีที่เป็นการขอรวมกันกับคำสั่งคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษให้ยื่นต่อศาลที่มีเขตอำนาจตามมาตรา ๒๑ ในกรณีที่ยื่นเป็นคำขอภายหลังจากนั้น ให้ยื่นต่อศาลในท้องที่ที่ผู้ถูกคุมความประพฤติภายหลังพ้นโทษมีภูมิลำเนา ให้ศาลส่งสำเนาคำร้องให้ผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงและผู้เสียหายเพื่อทราบวันไต่สวนและสิทธิในการให้ข้อมูลด้วย

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการยื่นคำขอของพนักงานอัยการให้กำหนดโดยระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุด

มาตรา ๓๓ ให้ศาลไต่สวนคำร้อง หากศาลเห็นว่ามีความเป็นไปได้อย่างสูงที่ผู้ถูกร้องจะไปกระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงภายหลังพ้นโทษ และไม่มีมาตรการอื่นใดที่อาจใช้ป้องกันมิให้ผู้ถูกร้องไปกระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงได้ ให้ศาลมีคำสั่งคุมขังเป็นเวลาไม่เกิน ๓ ปี นับแต่พ้นโทษ

ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๒๒ วรรคสองถึงวรรคห้ามาใช้กับการไต่สวนในมาตรานี้โดยอนุโลม

มาตรา ๓๔ คำสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษให้เริ่มมีผลทันทีที่ศาลมีคำสั่ง และให้เริ่มนับระยะเวลาคุมขังเมื่อนักโทษเด็ดขาดพ้นจากการคุมขังในเรือนจำหรือสถานที่คุมขัง หรือตั้งแต่เมื่อถูกควบคุมตัว

ให้กรมราชทัณฑ์บังคับตามคำสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษ

ในกรณีที่ผู้ต้องคำสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษไม่ได้อยู่ในระหว่างการคุมขัง ให้ศาลออกหมายจับผู้ต้องถูกคุมขังภายหลังพ้นโทษ และให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจดำเนินการบังคับตามหมายจับดังกล่าวแล้วนำตัวส่งศาลที่ออกคำสั่ง

มาตรา ๓๕ เมื่อศาลมีคำสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษ ให้คำสั่งคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษตามมาตรา ๒๓ สิ้นผลไปในวันเริ่มมีการคุมขัง

เมื่อสิ้นระยะเวลาคุมขังภายหลังพ้นโทษ ศาลมีอำนาจสั่งให้มีการคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษต่อไปอีกก็ได้ ทั้งนี้ระยะเวลาคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษที่ศาลสั่งจะต้องไม่เกิน ๑๕ ปี นับแต่วันที่ผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงพ้นโทษจากเรือนจำ

มาตรา ๓๖ เมื่อศาลมีคำสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษ ในทุกรอบ ๑ ปี นับแต่วันที่เริ่มมีการคุมขังภายหลังพ้นโทษ ให้กรมราชทัณฑ์จัดทำรายงานการคุมขังภายหลังพ้นโทษสำหรับผู้ถูกคุมขังแต่ละราย และเสนอพนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาล หากศาลเห็นสมควรหรือตามคำขอของพนักงานอัยการ ศาลมีอำนาจแก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือยกเลิกคำสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษ หรือเปลี่ยนคำสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษเป็นคำสั่งคุมประพฤติแทนก็ได้

มาตรา ๓๗ ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๙๐ มาใช้กับการคุมขังภายหลังพ้นโทษโดยอนุโลม

มาตรา ๓๘ หากปรากฏในภายหลังว่าคำสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษเป็นคำสั่งที่ผิดหลง ให้ศาลหรือศาลอุทธรณ์เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว ให้ผู้ถูกคุมขังมีสิทธิได้รับการเยียวยาจากการคุมขังที่มิชอบ

หากมีการเพิกถอนการคุมขังภายหลังพ้นโทษ ให้นำกฎหมายว่าด้วยค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา มาใช้โดยอนุโลม โดยให้ถือว่าผู้ถูกคุมขังที่มิชอบมีฐานะเป็นจำเลยที่มีได้เป็นผู้กระทำความผิดหรือการกระทำของจำเลยไม่เป็นความผิดตามกฎหมายดังกล่าว

มาตรา ๓๙ บทบัญญัติในหมวดนี้ไม่ตัดอำนาจพนักงานอัยการในการขอและอำนาจศาลในการพิพากษากักกันตามประมวลกฎหมายอาญา

หากมีคำสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษและคำพิพากษาให้กักกันตามประมวลกฎหมายอาญาสำหรับผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงรายเดียวกันอันเนื่องจากเหตุเดียวกัน ให้นับระยะเวลาทั้งสองเคลื่อนกลืนกันไป

หมวด ๕ การคุมขังฉุกเฉิน

มาตรา ๔๐ ในกรณีที่ปรากฏต่อพนักงานคุมประพฤติว่าผู้ถูกคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษแสดงพฤติการณ์ใกล้ที่จะกระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง และไม่มีมาตรการอื่นใดที่ยับยั้งได้ ให้พนักงานคุมประพฤติร้องขอต่อศาลเพื่อออกคำสั่งคุมขังฉุกเฉิน

มาตรา ๔๑ ให้ศาลไต่สวนรายงานของพนักงานคุมประพฤติในทันที โดยไม่จำเป็นต้องนำตัวผู้ถูกคุมประพฤติมาศาล หากศาลเห็นว่าผู้ถูกคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษแสดงพฤติการณ์ใกล้ที่จะกระทำความผิด อุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง และไม่มีมาตรการอื่นใดยับยั้งได้ ให้ศาลออกคำสั่งคุมขังฉุกเฉินได้ไม่เกิน ๗ วัน

ห้ามมิให้ขยายระยะเวลาคุมขังตามวรรคหนึ่งหรือออกคำสั่งตามวรรคหนึ่งอีกครั้งโดยอาศัยเหตุแห่งการออกคำสั่งในเหตุการณ์เดียว

มาตรา ๔๒ คำสั่งคุมขังฉุกเฉินให้เริ่มมีผลทันทีที่ศาลมีคำสั่ง และให้เริ่มนับระยะเวลาคุมขังฉุกเฉินตั้งแต่วันที่ผู้ต้องคำสั่งถูกควบคุมตัว

ให้กรมราชทัณฑ์บังคับตามคำสั่งคุมขังฉุกเฉิน

ให้ศาลออกหมายจับผู้ต้องถูกคุมขังฉุกเฉิน และให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจดำเนินการบังคับตามหมายจับดังกล่าวแล้วนำตัวส่งศาลที่ออกคำสั่ง

มาตรา ๔๓ ในระหว่างคุมขังฉุกเฉินให้พนักงานคุมประพฤติทำสำนวนเสนอแก้ไขเงื่อนไขคุมประพฤติที่ศาลสั่งตามหมวด ๓ หรือทำสำนวนเสนอให้มีการการคุมขังภายหลังพ้นโทษในหมวด ๔ เพื่อป้องกันมิให้เกิดการกระทำความผิดซ้ำ

หมวด ๖

การปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยที่มีประวัติเป็นผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง

มาตรา ๔๔ ในการพิจารณาปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยที่มีประวัติเป็นผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง ให้ศาลพิจารณารายงานการสืบเสาะและพินิจตามมาตรา ๑๓ รายงานผลการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเฉพาะรายตามมาตรา ๑๔ และสำนวนการคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษตามมาตรา ๒๐ ประกอบการพิจารณาด้วย โดยให้ศาลดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๐๘ วรรคสอง

มาตรา ๔๕ หากศาลปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยในมาตราก่อน ให้ศาลสั่งเงื่อนไขคุมประพฤติตามมาตรา ๒๓ กับผู้ต้องหาหรือจำเลย และให้นำบทบัญญัติในหมวด ๓ ในมาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๖ หากผู้ต้องหาหรือจำเลยฝ่าฝืนเงื่อนไขที่ศาลกำหนดในมาตราก่อน ให้ออกหมายจับผู้ต้องหาหรือจำเลยและไม่ให้ปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีดังกล่าวอีก โดยให้ถือว่าเป็นภัยอันตรายหรือความเสียหายที่จะเกิดจากการปล่อยชั่วคราวตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๐๘ (๖)

หมวด ๗
การอุทธรณ์

มาตรา ๔๗ คำสั่งศาลที่ออกในหมวด ๓ หมวด ๔ หมวด ๕ ของพระราชบัญญัตินี้ให้อุทธรณ์ได้
ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา คำสั่งศาลอุทธรณ์ให้ถือเป็นที่สุด

.....

.....